

A GYERMEKJOGI KÉPVISELŐ FELADATA, TEVÉKENYSÉGE

DR. HERCZEG RITA

**Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és
Dokumentációs Központ**

2015. SZEPTEMBER 26.

TÁMOP 5.5.7-08/1-2008-0001

Betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselői hálózat
és civil jogvédő munka fejlesztése

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az előadás tematikája:

- A gyermekjogi képviselő története, helye a gyermekvédelmi rendszerben
- Működésének személyi és tárgyi feltételei
- A jogvédelmi képviselők feladatai, hatáskör, illetékesség szabályai
- A jogvédelmi képviselői tevékenység, a gyermekjogi képviselő tevékenységének bemutatása, eljárási rendek
- Panaszkezelés szabályai
- Esetelemzés

„Csak egy vagyok, de vagyok; nem tehetek meg bármit, de valamit tehetek; s minthogy nem tehetek meg bármit, nem fogok elzárkózni attól, amit megtehetek. ”

Edward E. Hale

- 2004 - március BEGYKA - független civil szervezet
- 2010 - 2012. NRSZH működteti a jogvédelmi rendszert, főosztályi szinten
- 2012. november 1-től megalakult az **OBDK – központi hivatal**
Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi
és Dokumentációs Központ

Az OBDK jogállása, feladatai

1997. évi CLIV. törvény - az egészségügyről

32. § (1) A betegjogi képviselő a külön *jogszabály szerinti szervezet keretei* között látja el feladatait.

1993. évi III. törvény - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

94/K. § (3) Az ellátottjogi képviselő *e célra létrehozott szervezet keretében* működik.

1997. évi XXXI. törvény - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

11/A. § (4) A gyermekjogi képviselő *e célra létrehozott szervezet keretében működik*. A gyermekjogi képviselő jogállására és eljárására vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály rendezi.

A gyermek fogalma és a gyermeki jogok védelmi rendszere

Gyermek az aki a 18. életévét még nem töltötte be, kivéve az a 16. életévét betöltött személyt aki házasságkötése révén nagykorúvá vált.

Gyermeki jogok védelme a gyermekvédelmi törvény értelmében:

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

Nevelésbe vett gyermekek jogai

Nevelésbe vett gyermekek külön jogai

Forrása: 1997. évi XXXI. tv. A gyermekvédelmi törvény

15/1998 (IV.30.) NM. rendelet, Házirend

Gyermekei jogok

Forrása: Gyermek Jogairól szóló Egyezmény,

A gyermekvédelmi törvény

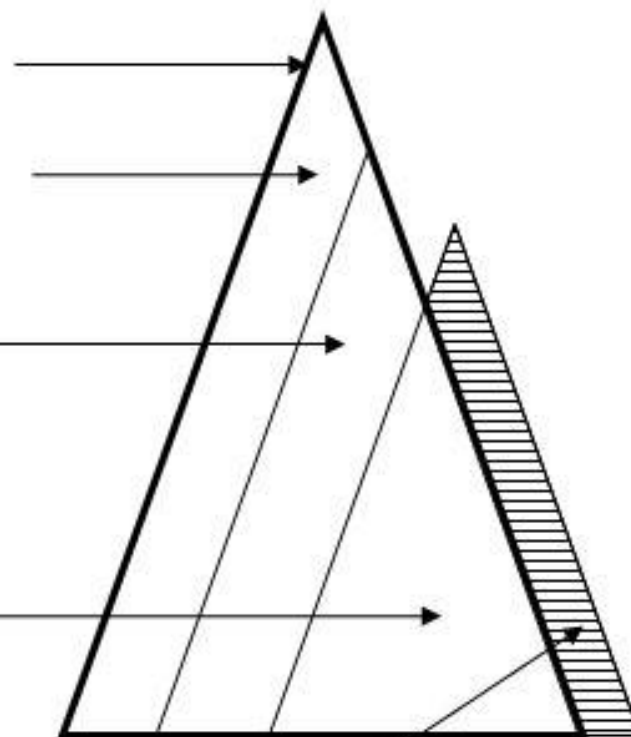
Egyéb törvények: pl. Ptk, Köznevelési tv., stb

Emberi Jogok

Forrása: Emberi jogi nyilatkozatok, Alaptörvény

Gyermekek meg nem illető jogok

választójog, házasságkötés joga, örökbefogadás joga, munkavállalás joga

A gyermeki jogok védelmi rendszere

Állampolgári jogok biztosa

Gyvt-ből kikerült, de a biztosra vonatkozó jogszabályba a korábbiakkal ellentétben bekerült az alábbi rendelkezés:

Az alapvető jogok biztosa tevékenysége során - különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával - megkülönböztetett figyelmet fordít

a) a gyermekek jogainak védelmére

A gyermeki jogok védelmi rendszere

Gyermekvédelmi gyám:

A gyermekvédelmi gyám a gyámhatóság kirendelő határozata alapján

- a) képviseli a gyermek érdekét, elősegíti jogainak gyakorlását,
- b) megismeri a gyermek véleményét és közvetíti azt az ellátást nyújtó szolgáltató, intézmény, illetve a gyermek ügyeivel foglalkozó hatóságok felé,
- c) ellátja a gyermek törvényes képviselőtét, és
- d) jogszabályban meghatározott ügyekben eljárást kezdeményez.

A gyermeki jogok védelmi rendszere: A gyermekjogi képviselő

- a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermekek jogvédelme
- Segíti a gyermeket a panaszai megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását
- Segíti a különböző szükségletű gyermekeket az állapotának megfelelő ellátáshoz jutásban
- Gyámhivatali kirendelés esetén képviseli a gyermeket a nevelési felügyeleti eljárásban
- Eljár a gyermek, szülő, törvényes képviselő valamint a gyermekönkormányzat felkérése esetén

Gyermekjogi képviselők feladatai:

- Meghatározott jogsértések esetén javaslatot tehet többek között gyermekvédelmi igazgatási bíróság kiszabására, a jogsértő továbbképzésre kötelezésére, egyeztető megbeszélés összehívását kezdeményezheti
- Figyelemmel kíséri az óvodai, iskolai, pedagógiai szakszolgálatnál folytatott gyermekvédelmi tevékenységet
- Részt vesz a gyermekek sorsának rendezése érdekében összehívott elhelyezési értekezleteken, esetmegbeszéléseken

214/2012. (VII. 30.) Korm. rendelet - az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központról

- 7 §. (3) A gyermekjogi képviselő a [Gyvt.-ben](#) meghatározott feladatainak ellátása során
- a) érthető tájékoztatást nyújt a gyermek részére – figyelembe véve korát, érettségét, a felmerült panasz jellegét, súlyát – a panaszával kapcsolatos ismeretekről, segíti, hogy mely személy vagy szerv részére fogalmazhatja meg panaszát, személyesen keresi meg az intézmény vezetőjét, vagy az érdekképviseleti fórum képviselőjét a panasz megválaszolása érdekében, valamint – a hatáskörébe tartozó feladatok tekintetében – az érdekképviseleti fórum megkeresésére haladéktalanul felveszi a kapcsolatot a gyermekkel

214/2012. (VII. 30.) Korm. rendelet - az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központról

- *b)* a megfelelő szolgáltatásnyújtáshoz való hozzájutás segítésében lehetőség szerint személyes részvétel mellett fogalmazza meg észrevételeit, megjegyzéseit,
- *c)* a gyámhivatal kirendelésében foglaltak figyelembevételével személyesen képviseli a gyermeket, megismeri az eljárás során keletkezett dokumentáció tartalmát és folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermek jogainak az eljárás során történő érvényesítését,
- a gyermekvédelmi bíróság kiszabására irányuló javaslatlétéle során figyelembe veszi a jogsértés jellegét, súlyát, az érintettek létszámának nagyságát a szolgáltatás jellegének arányában, javaslatát megfelelően indokolja.

214/2012. (VII. 30.) Korm. rendelet - az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központról

- **11. §** A gyermekjogi képviselő működési területén kapcsolatot tart
- a) a gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző személyekkel, illetve szervezetek vezetőivel,
- b) a közoktatási intézmény vezetőivel, gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel, a
- diákönkormányzat működését segítő tanárral, valamint a tanuló tájékoztató, tanácsadó szolgálat munkatársával,
- c) a fővárosi és megyei kormányhivatal szociális és gyámhivatala gyermekjóléti alapellátási és gyermekvédelmi szakellátási referensével,
- d) a városi gyámhivatal vezetőjével, annak hiányában a gyámügyi ügyintézővel.

214/2012. (VII. 30.) Korm. rendelet - az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központról

- **12. §** Az ideiglenes hatállyal elhelyezett, a nevelésbe vett gyermekek jogérvényesítésének elősegítése érdekében a gyermekjogi képviselő
- a) vizsgálja a gyermek elhelyezésének megfelelőségét a Gyvt.-ben szabályozott fokozatosság figyelembevételével,
- b) a gyermekotthonban vagy a nevelőszülőnél elhelyezett gyermekek számára elérhetővé teszi telefon-, e-mail, illetve elektronikus felületű elérhetőségét,
- c) évente legalább egy alkalommal részt vesz a gyermekotthonban működő gyermek-önkormányzatülésén, vagy ennek hiányában az intézményben elhelyezett valamennyi gyermek részvételével megtartott fórumon, ahol tájékoztatja a gyermekeket a jogaikról, azok érvényesítésének módjáról, a segítő szervezetekről.

A jogvédő helye a gyermekvédelmi rendszerben

- Gyermekvédelmi rendszerben elfoglalt helye
- Alapellátáshoz való viszonya
- Szakellátáshoz való viszonya

A gyermekjogi képviselő működésének személyi, tárgyi feltételei

- Végzettség
- Szakirányú képesítés
- Szakmai tapasztalat

A gyermekjogi képviselő tevékenységének célja

- Gyermekvédelmi és köznevelési intézmények kontrollja
- Panaszok megfelelő jogorvoslati útra terelése
- Jogtudatosság fejlesztése
- Tájékoztatás
- Minőségjavítás

A gyermekjogi képviselői szerepek

- Látogató:** rendszeres megjelenés, elérhetőség /mobiltelefon
- Tárgyaló:** képviselő, „szószóló” a gyermekek nevében
- Szervező:** összegyűjti a problémákat és intézkedik
- Oktató:** a gyermekeket segíti jogaik megismerésében és a dolgozókat rendszeresen informálja a változásokról
- Mediátor:** a gyermekek/szülők és a gyermekvédelem/szülők dolgozók között

Gyermekjogi képviselő jogosultságai

- A gyermekjóléti, illetve gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végző működési területén tájékoztatást, iratokat, információkat kérni
- A helyszínen tájékozódni.
- A gyermekjogi képviselő köteles a gyermek személyes adatait az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelően kezelni.

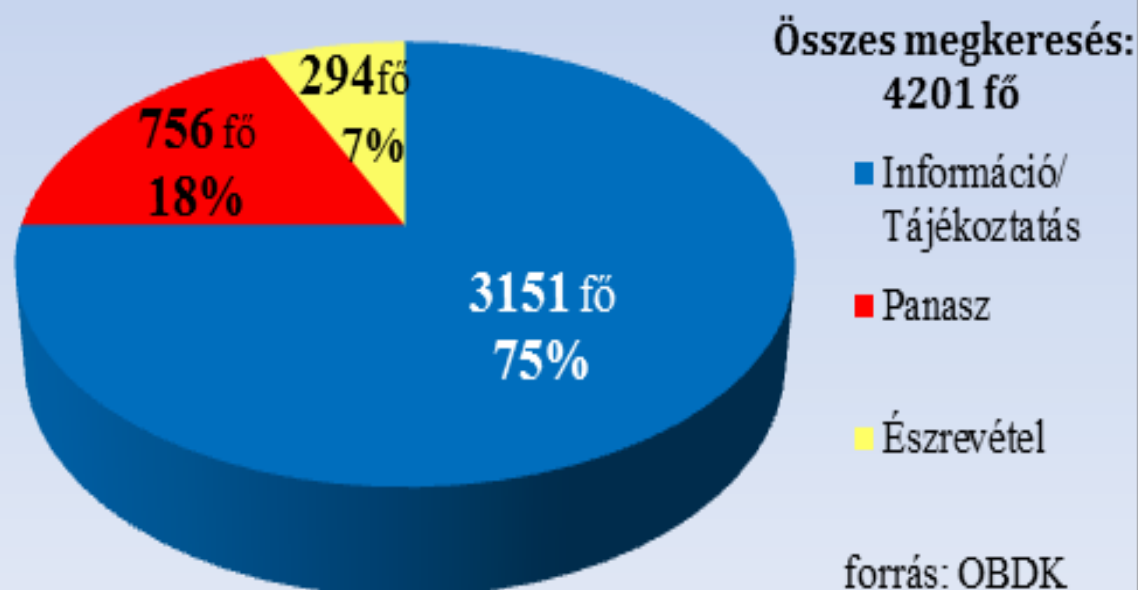
Amit a gyermekjogi képviselő „NEM TEHET” meg

- hibás adatot, tényt közölni (tekintélyromboló!)
- az adott problémát felnagyítani vagy elbagatellizálni
- személyeskedni
- részrehajlónak lenni, azzá válni
- összeférhetetlenségi szabályokat megszegni

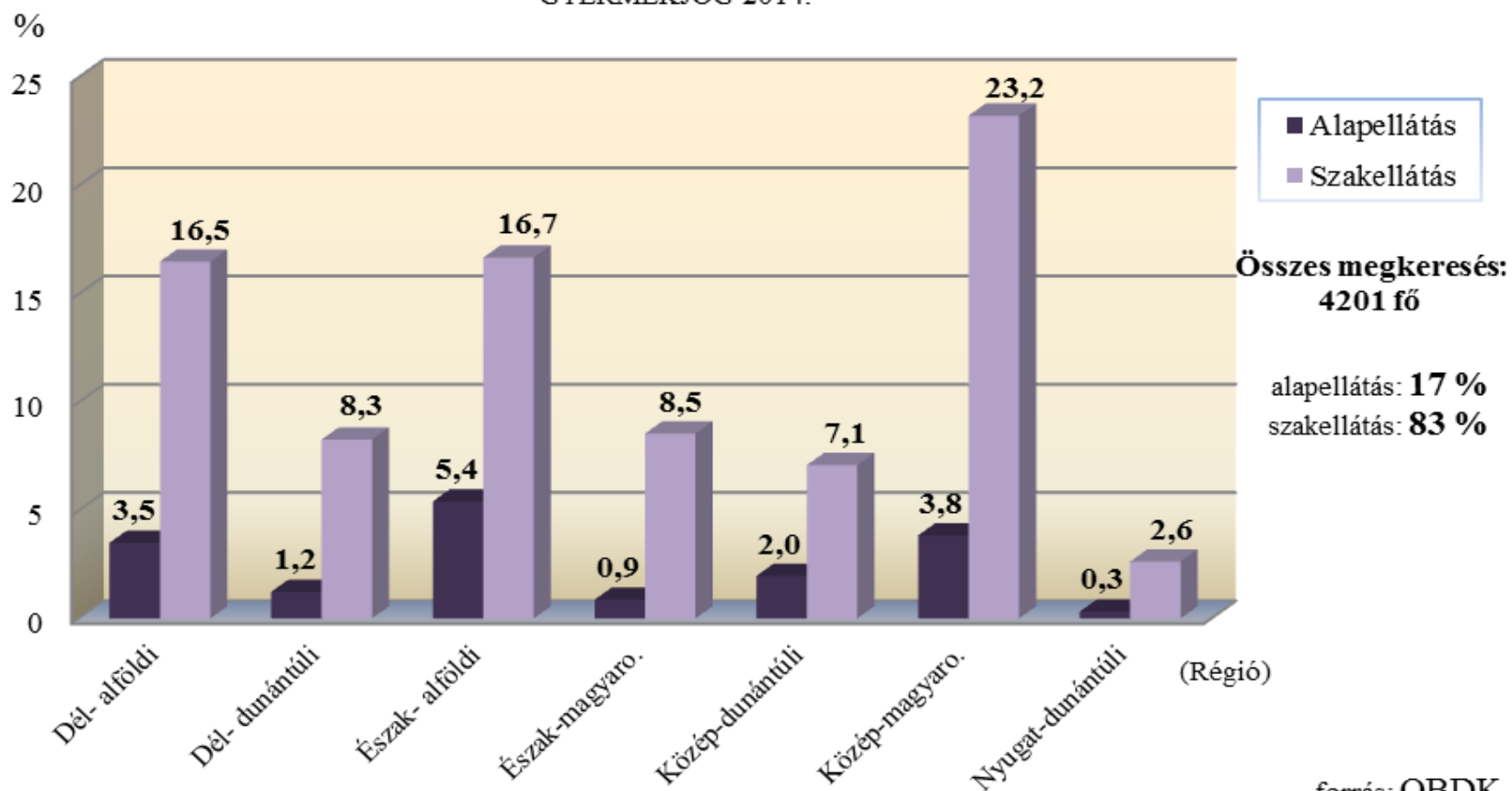
A jogvédők tevékenységének minimum követelményei

- Intézményi fogadóórák:
 - Speciális gyermekotthon havonta
 - Különleges gyermekotthon: 2 havonta
 - Gyermekotthon/lakásotthon: 3 havonta
-
- Jelenlét a lehető legtöbb elhelyezési értekezleten
 - Kapcsolattartás a Kormányhivatalok gyámhivatalaival, az SZGYF helyi szerveivel, tankerületi vezetőkkel

MEGKERESÉSEK MEGOSZLÁSA JELLEGÜK SZERINT GYERMEKJOG 2014.

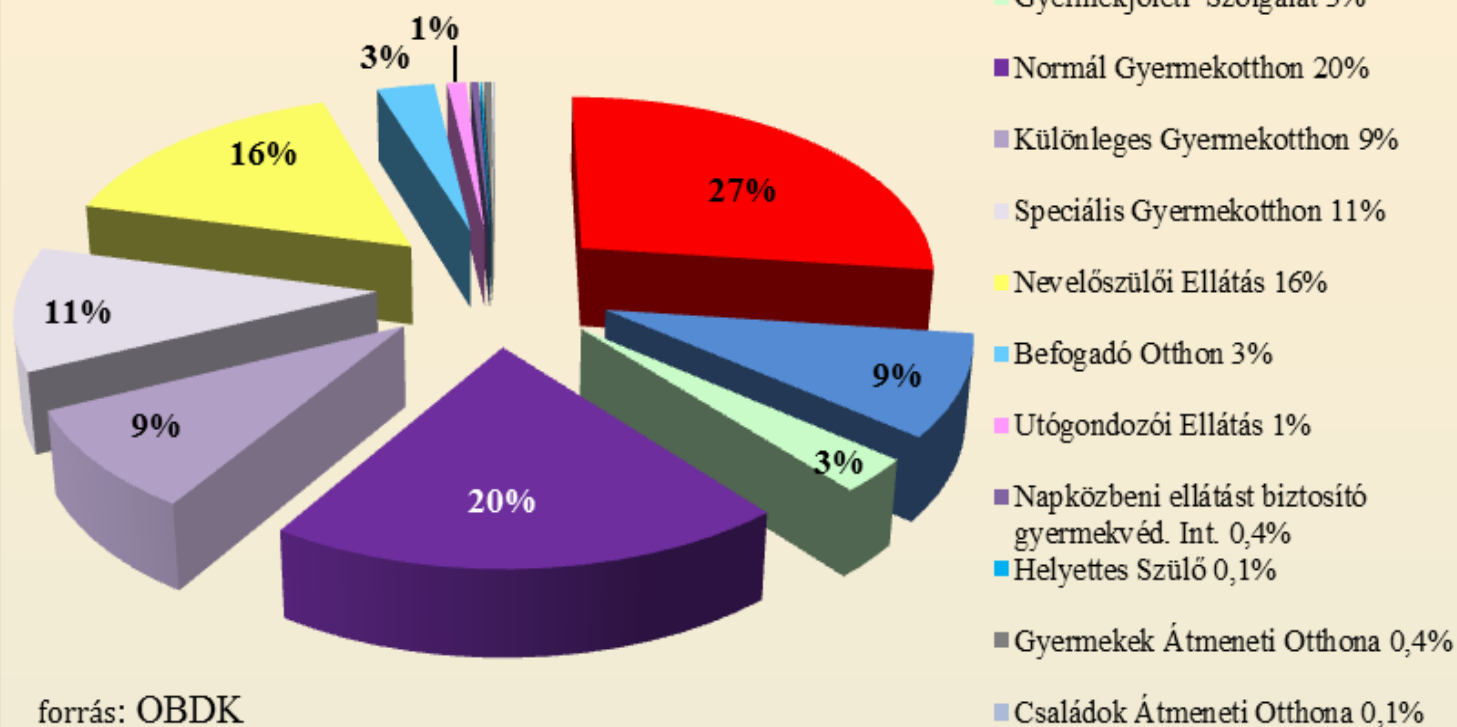

MEGKERESÉSEK MEGOSZLÁSA ELLÁTÁSI FORMÁK SZERINT, RÉGIÓNKÉNT GYERMEKJOG 2014.

forrás: OBDK

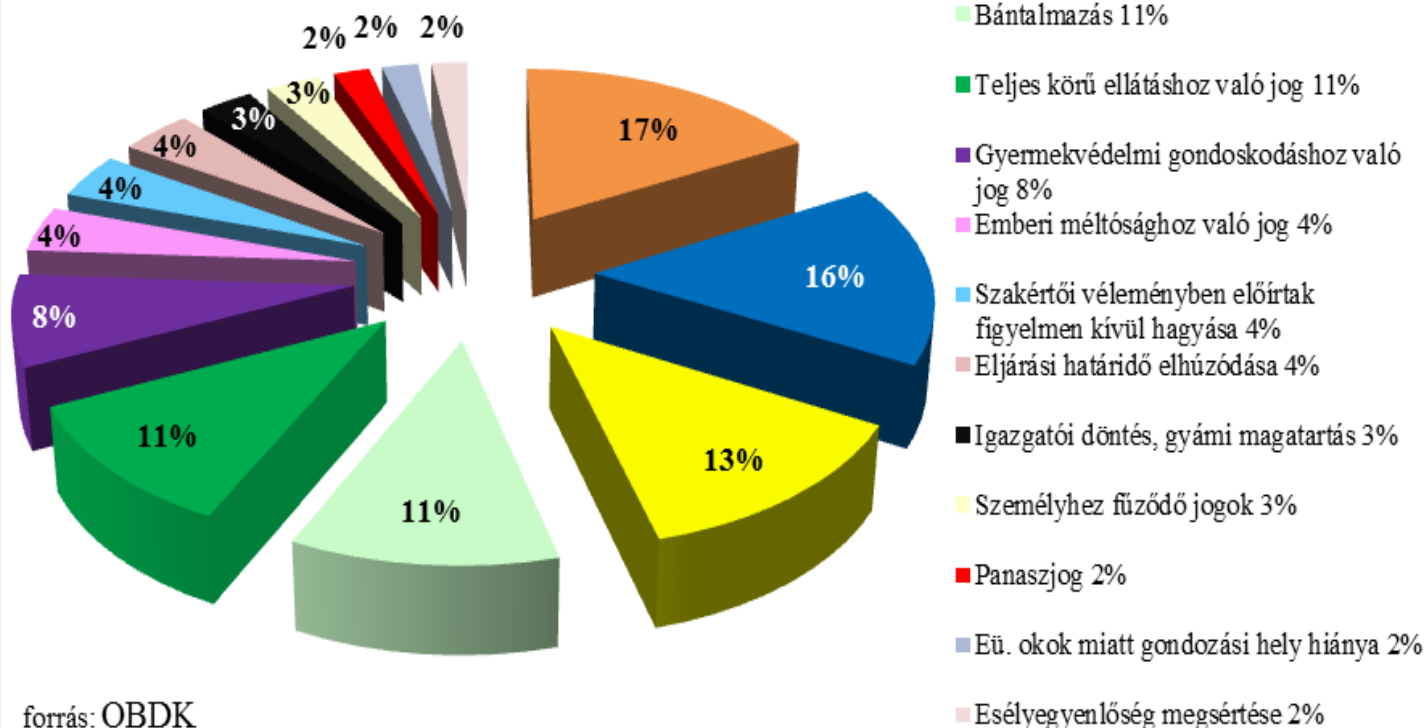
JOGSÉRELEM HELYE SZERINTI MEGOSZLÁS GYERMEKJOG 2014.

GYERMEKJOGI JOGSÉRELMEK

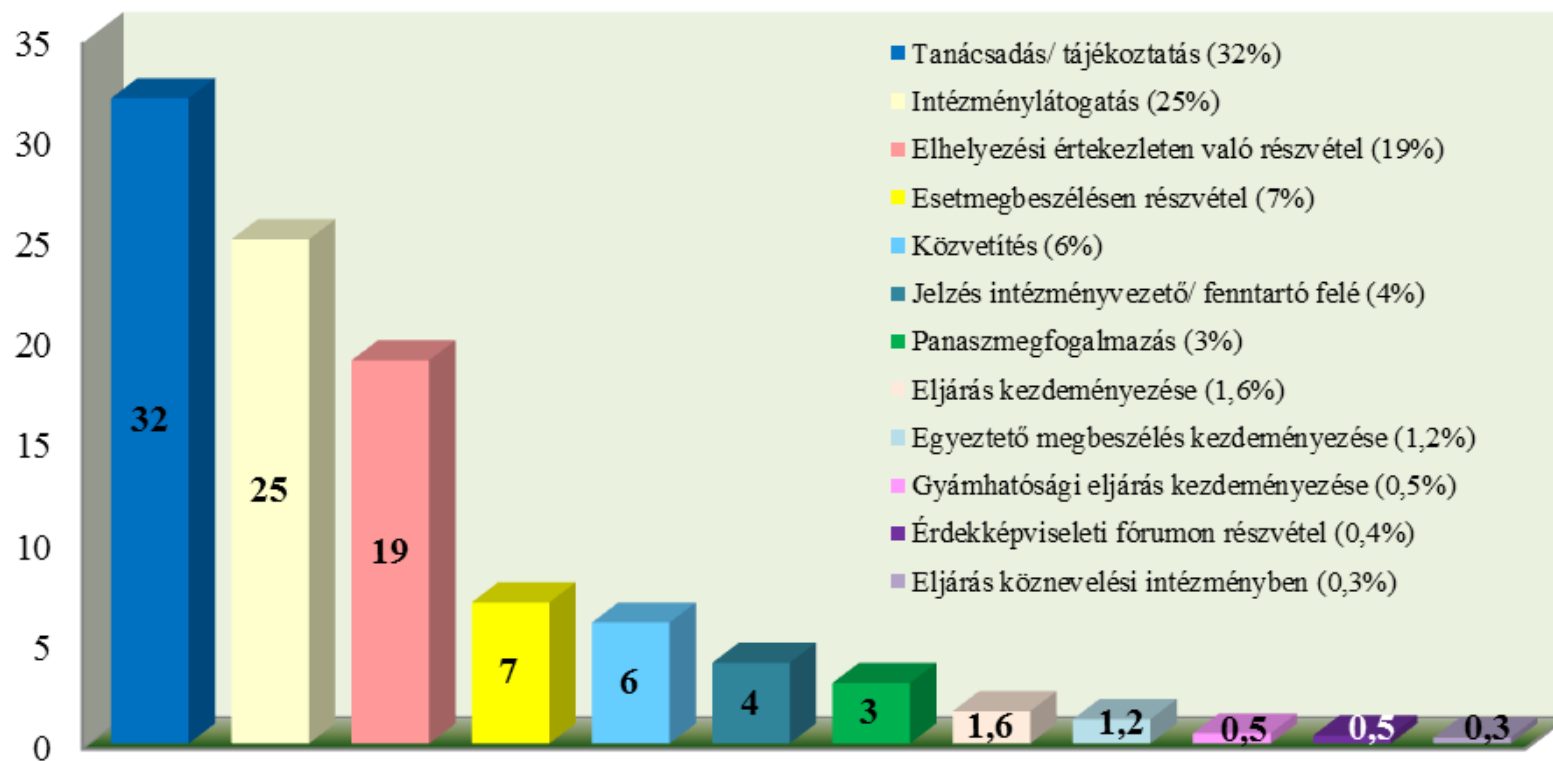
2014.

Megkeresések száma összesen: 4201 fő

JOGVÉDELMI KÉPVISELŐK ÁLTAL MEGTETT INTÉZKEDÉSEK GYERMEKJOG - 2014.

(%)

forrás: OB DK

2015-ös év során előtérbe kerülő többlet feladatok

- Intenzív kapcsolat építés a nevelőszülői hálózatokkal
- A nevelőszülőknél élő gyermekek elérhetőbbé kell tenni a gyermekjogi képviselőt

A gyermekjogi képviselők tevékenységére vonatkozó protokollok

Általános protokollok

- A jogvédő megkeresésekkel kapcsolatos tevékenysége. A jogvédő eljárásának jogosultsága - illetékesség, hatáskör, kompetencia meghatározása.
- A jogvédő tájékoztatási tevékenysége, kötelezettsége
- A jogvédő tevékenységei a szolgáltatónál
- Önkéntes jogvédő tevékenysége

Gyermekjogi képviselői tevékenységhez kapcsolódó protokollok

Eljárásrend

- Gyermekjogi képviselő eljárása - általános

Folyamatábra

- Gyermekjogi képviselő tevékenységének folyamatábrája

Protokoll

- Gyermekjogi képviselő feladata a nevelési felügyeleti eljárás során
- Gyermekjogi képviselő részvétele az elhelyezési értekezleten

Gyermekjogi képviselői tevékenységhez kapcsolódó protokollok

A jogvédő megkeresésekkel kapcsolatos tevékenysége. Jogvédő eljárásának jogosultsága - illetékesség, hatáskör, kompetencia meghatározása,

- Megkeresését követő tevékenységével kapcsolatos, egységes gyakorlatának kialakítása. Meghatározni a jogvédelmi képviselők megkeresésekkel kapcsolatos tevékenységét, illetékességét, hatáskörét, kompetenciáját a vonatkozó jogszabályok alapján.
- Megkeresés esetén a jogvédelmi képviselő, első teendője, vizsgálni az adott ügygel kapcsolatban az illetékességét, hatáskörét, kompetenciáját.

Gyermekjogi képviselői tevékenységhez kapcsolódó protokollok

Illetékes az a jogvédelmi képviselő, aki az azonos hatáskörrel rendelkező jogvédelmi képviselők közül az érintett szolgáltatónál a jogvédelmi tevékenység végzésére felhatalmazással rendelkezik - az OB DK által kijelölt terület valamint IH/ Nev.vétel

Hatáskörrel az adott ügyben az a jogvédelmi képviselő rendelkezik, akit a jogszabály az adott típusú ügy intézésére feljogosít, és egyben kötelez. – Gyvt . Gyermekvédelmi gond/gyermek és ifjúságvédelmi tev. figyelemmel kísérése

Kompetens az a jogvédelmi képviselő aki, illetékessége, és hatásköre alapján jogosult egy adott feladat ellátására, döntések meghozatalára, végrehajtására.

Gyermekjogi képviselői tevékenységhez kapcsolódó protokollok

Az azonos hatáskörű jogvédelmi képviselők közül, az adott ügyben az a jogvédő jogosult eljárni, akinek az illetékességi területén működő szolgáltatóval kapcsolatban történt a megkeresés.

Amennyiben fenn áll a jogvédelmi képviselő illetékessége és hatásköre, eljár az adott ügyben a jogvédelmi képviselők eljárásrendje alapján.

Gyermekjogi képviselői tevékenységhez kapcsolódó protokollok

Amennyiben megállapítja az illetékesség hiányát, az alábbiak szerint jár el

- Személyes, illetve telefonon történő megkeresés során haladéktalanul tájékoztatja a megkeresőt - számára érthető módon - az illetékesség és / vagy hatáskör hiányáról, majd az illetékes kolléga személyéről, elérhetőségéről.
- személyesen jelent meg fogadóóráján és a megkereső kéri, lehetőséget biztosít számára a jogvédő kollégával történő telefonos egyeztetésre.
- Írásban történő megkeresés esetén, amennyiben elektronikus levélben érkezett a megkeresés, legkésőbb a következő munkanapon válaszol a megkeresésre.

Gyermekjogi képviselői tevékenységhez kapcsolódó protokollok

Jogvédelmi tevékenység:

Ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermekek jogainak védelmét, segíti a gyermekeket jogaik megismerésében:

1.1. Gyermekjogi képviselő tájékoztatással kapcsolatos tevékenysége

Tájékoztatási tevékenység a gyermekek részére: a gyermek életkorának, állapotának és érettségének figyelembe vételével érthető tájékoztatást nyújt a gyermek részére az őt megillető jogokról.

A tájékoztatás jellege szerint lehet:

- általános, preventív jellegű
- meghatározott problémához kapcsolódó

Gyermekjogi képviselői tevékenységhez kapcsolódó protokollok

Jogvédelmi tevékenység:

Tájékoztatási tevékenység szakemberek részére:

A tájékoztatási tevékenység célja hogy a gyermekekkel foglalkozó szakemberek feladatuk ellátása során tiszteletben tartsák a gyermekeket megillető jogokat és elősegítsék azok érvényesülését.

A tájékoztatás tipikus módjai:

- szakmai rendezvényeken való részvétel
- tájékoztató kiadványok
- képzés, továbbképzés
- telefonon, elektronikus úton vagy postai küldemény útján

Gyermekjogi képviselői tevékenységhez kapcsolódó protokollok

Jogvédelmi tevékenység:

Intézménylátogatás/ fogadóóra

Intézménylátogatás során figyelemmel kíséri a gyermekek jogainak érvényesülését, kiemelt figyelmet fordítva a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermekek védelmére.

Ennek eszközei:

- beszélgetés a gyermekekkel
- megismeri a házirendet, vizsgálja annak tartalmát
- szakmai program megismerése
- érdekképviselői fórum működésére vonatkozó szabályzat megismerése
- gyermekönkormányzat működésére vonatkozó szabályzat megismerése (ha működik)

Gyermekjogi képviselői tevékenységhez kapcsolódó protokollok

Jogvédelmi tevékenység:

Intézménylátogatás/ fogadóóra

- egyéni gondozási-nevelési tervek megtekintése
- figyelemmel kíséri a teljes körű ellátás színvonalát
- családgondozás, gyermekek kapcsolattartásának megvalósulását
- örökbefogadás elősegítése megfelelő-e, amennyiben nem lehetséges a családi környezetbe történő visszahelyezés
- megfelelően tájékoztatva vannak-e a gyermekek a sorsukat érintő lényeges döntésekről
- biztosított-e a szabad véleménynyilvánítás lehetősége
- tisztában vannak-e a gyermekek azzal, hogy milyen módokon gyakorolhatják panaszjogukat

Gyermekjogi képviselő feladata az tervezési/elhelyezési értekezleten/ tárgyaláson

A 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló rendelet (továbbiakban Gyer.) 103. §.

*(7) A gyámhivatal a gyermek gondozási helyének meghatározása érdekében tárgyalást tart. A **tárgyaláson részt vesz,***

*h) - **speciális ellátást igénylő gyermek esetén** - a gyermekjogi képviselő.*

*(8) A tárgyalásra **speciális ellátást nem igénylő gyermek esetén is meg kell hívni a gyermekjogi képviselőt, aki részt vehet a tárgyaláson.***

A jogszabályi rendelkezésnek megfelelően a **speciális szükségletű gyermekek elhelyezési tárgyalásain jelen kell lenni.** Egyéb esetben ilyen kötelező erő nincs, azonban a gyermekjogi képviselőnek **minél több gyermek elhelyezésével kapcsolatosan tájékozódnia kell.**

fontos lenne annak elérése, hogy a tervezési értekezletekről kapjon értesítést a jogvédelmi képviselő, és a költséghatékonyságra tekintettel, a normál és különleges szükségletű gyermekek esetén ebben a formában valósulna meg a részvétele a gyermekek sorsrendezése során.

Gyermekjogi képviselő feladata az tervezési/elhelyezési értekezleten/ tárgyaláson

- Biztosítani a gyermek jogainak érvényesülését az elhelyezési értekezletében a szükségleteit (életkor, egészségi állapot, fejlettség, pszichés állapot) figyelembe vevő elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv kidolgozása során.
- Gyermek szükségleteinek megfelelő adekvát gondozási helyre készüljön javaslat, mely várhatóan állandóságot és érzelmi biztonságot nyújt, valamint biztosítja a testvérek együttes elhelyezését is.
- A kapcsolattartásról szóló javaslat - figyelemmel a körülményekre – segítse elő a gyermek családjába történő visszahelyezését.
- Kiemelt figyelmet fordítani a különleges és speciális szükségletű gyermekek gondozási helyének kijelölésére.
- Elősegíteni, hogy a gyermek tájékoztatáshoz és véleménynyilvánításhoz fűződő joga – ha életkora és fejlettsége ezt lehetővé teszi – teljes körűen érvényesüljön az elhelyezési értekezleten.

Gyermekjogi képviselő feladata az tervezési/elhelyezési értekezleten/ tárgyaláson

- A gyermek további sorsát alapvetően meghatározza a gondozási hely megfelelősége – ezért a gyermekjogi képviselői tevékenység fontos eleme az elhelyezési értekezleteken való részvétel. Feladatellátása során a gyermekjogi képviselő minél nagyobb esetszámban törekszik az elhelyezési értekezleteken való részvételre.
-
- Az elhelyezési értekezlet kezdete előtt a gyermekjogi képviselő tájékozódik a gyermekre vonatkozó iratanyag alapján, kiemelt figyelemmel a szakértői bizottság javaslatában megfogalmazottakra.
- Amennyiben szükséges, a gyermekjogi képviselő elmagyarázza az ismeretlen fogalmak jelentését, segíti a gyermekeket gondolatai megfogalmazásában.

Gyermekjogi képviselő feladata az tervezési/elhelyezési értekezleten/ tárgyaláson

- Igyekszik elősegíteni, hogy a gyermek ne passzív résztvevője legyen az értekezletnek, hanem kérdéseivel, hozzászólásaival aktívan részt vállalhasson a sorsát meghatározó javaslat megszületésében.
- Elősegíti, hogy a **vér szerinti hozzátartozó/törvényes képviselő véleménynyilvánítási joga is érvényesüljön.**
- A gondozási helyre vonatkozó javaslat kapcsán **vizsgálja, hogy az összhangban van-e a szakértői bizottság javaslatában, valamint a Gyvt. 82.§ (3) bekezdésben foglaltakra.**
- Távolság, közlekedés viszonylatában **elősegíti-e a minél intenzívebb kapcsolattartást** (kivéve, ha ez a gyermek érdekével ellentétes)

Gyermekjogi képviselő feladata az tervezési/elhelyezési értekezleten/ tárgyaláson

- A kapcsolattartásra vonatkozó javaslat során - a körülményekre figyelemmel – **olyan megoldásra törekszik, mely hatékonyan szolgálja a gyermek vérszerinti családjába történő hazagondozását.** A kapcsolattartás szabályozását elősegítő javaslattétel során **mindig a gyermek érdekét tartja szem előtt** és lehetőség szerint a kapcsolattartási formák minél szélesebb körére kiterjedően és minél gyakoribb megvalósulással tesz javaslatot.
- A kapcsolattartást semmilyen mértékben sem befolyásolhatja a leendő gondozási hely kapacitáshiánya.
- A **gyermekjogi képviselő álláspontját ismerteti az értekezleten jelenlévő többi résztvevővel , szakmai érvelésével eléri, hogy olyan javaslat készüljön, amely jogszerű és a gyermek érdekében álló.**
- Amennyiben a gyermekjogi képviselő **felhívását a gyermek érdekét sértő, jogszerűtlen cselekmény vonatkozásában nem veszik figyelembe,** úgy azt **írásban rögzíti** az elhelyezési javaslat példányán vagy jelzéssel él az elhelyezési javaslaton különvéleményének csatolásáról.

Gyermekjogi képviselő feladata a nevelési felügyeleti eljárás során

Ha a speciális gyermekotthonban élő gyermek egészségi vagy pszichés állapota következtében saját vagy mások életét, egészségét közvetlenül veszélyeztető magatartást tanúsít és ez csak teljes körű ellátásának azonnali, zárt körű körülmények közötti felügyeletével hárítható el és ezt a speciális gyermekotthon bármely dolgozója észleli, kezdeményeznie kell a gyermek személyi szabadságának korlátozását.

A tevékenységben a gyermek nem önként vesz részt, azonban a tevékenység a saját illetve társai védelme érdekében történik. A személyi szabadság korlátozásának, az esetleg később elrendelt nevelési felügyeletnek egyértelmű szabályait, az abban résztvevő szakemberek feladatait a Gyvt. pontosan meghatározza.

A személyi szabadság korlátozását a speciális gyermekotthon vezetője rendeli el a körülmények rapid vizsgálatát követően.

Gyermekjogi képviselő feladata a nevelési felügyeleti eljárás során

- A korlátozás keretében a gyermek a speciális gyermekotthon területét nem hagyhatja el, illetve köteles a gyermekotthon vezetője által kijelölt helyiségekben tartózkodni.
- A korlátozás elrendeléséről a speciális gyermekotthon vezetője haladéktalanul, de legkésőbb **harminchat órán belül értesíti a gyermekjogi képviselőt**, a megyei, fővárosi gyermekvédelmi szakértői bizottságot, valamint a gyámhivatalt.
- Amennyiben a személyi szabadság korlátozásának időtartama nem éri el a 48 órát, a speciális gyermekotthon vezetője dokumentálja azt.

Gyermekjogi képviselő feladata a nevelési felügyeleti eljárás során

- A rendelkezésre álló dokumentáció alapján vizsgálja, hogy fenn álltak /fenn állnak-e a jogszabályban meghatározott feltételek a gyermek személyes szabadsága korlátozásának elrendeléséhez. Vizsgálja az elrendelés jogszerűségét, a biztonsági elkülönítőbe történő elhelyezés 24 órát meg nem haladó időtartamát, felmerülő és szükséges egészségügyi ellátásának megvalósulását.
- Amennyiben az elrendeléssel nem ért egyet - a jogszabályi feltételek nem állnak fenn - azzonnal jelzéssel él az intézmény vezetője és a gyámhivatal felé.
- Megvizsgálja a gyermek elhelyezésének feltételeit.
- Vizsgálja, hogy biztosítottak-e a feltételek a gyermek egészségügyi ellátásához, szükséges terápiájához.
- Személyesen beszél a gyermekkel, a beszélgetésen elhangzottakról feljegyzést készít.
- A nevelési felügyelet tartama alatt figyelemmel kíséri a gyermek állapotának alakulását.

Gyermekjogi képviselő, mint ügyfél

149/1997. Korm. rendelet értelmében

7/A. § A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó eljárásokban a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvényben foglaltak vizsgálata nélkül ügyfélnek minősül,
az általa kezdeményezett eljárásokban a gyermekjogi képviselő.

Milyen eljárásokat kezdeményezhet a gyermekjogi képviselő:

- Örökbe adhatóvá nyilvánítást
- Gondozási hely változtatást/ azonnali gondozási hely változtatást

Gyermekjogi képviselő panaszkezelése

- Panasz, kezelésének okai
- Panaszkezelés gyakorlata
- Panaszfórumok rendszere, hierarchiája
- A gyermekjogi képviselő eljárása az panaszkezelésben
- Esetfeldolgozások

Gyermekjogi képviselő panaszkezelése

Fogalmak – jogvédelmi fogalomtárból

panasz: a megkeresésből induló, a jogvédő jogérvényesítési tevékenységét indukáló szóban és/ vagy írásban megtett esetismertetés/esetleírás

panaszos: az a személy, aki a jogvédelmi képviselőt panaszkezelésre kéri fel

panaszkezelés: a jogvédő jogérvényesítési tevékenységének meghatalmazáshoz kötött azon szakasza, amely a vélt vagy valós jogsértés kivizsgálására és/vagy annak megszüntetésére irányul.

Gyermekjogi képviselő panaszkezelése

Ki tehet panaszt?

- Gyermek
- Gyermek szülője, törvényes képviselője
- Érdekképviselői fórum
- Gyermekönkormányzat
- Jelzőrendszeri tagok

Gyermekjogi képviselő panaszkezelése

Panaszkezelés okai

- **KISZOLGÁLTATOTTSÁG** → a bizalmi helyzettel való visszaélés: „hatalmi helyzet”- ben az alá-fölé rendeltségi viszony kialakítása,
- **ELVÁRÁSOK:** a bekerüléskor és a kikerülés kori helyzet, állapot nem közelítik meg egymást (tájékoztatás szerepe → segítheti a közelítést is)
- **PÉNZÜGYI HÁTRÁNYOK:** nem kaphatta meg a szolgáltatást
- **EMBERI MÉLTÓSÁG** tiszteletének a hiánya, intimitás hiánya
- **SZEMÉLYISÉGI JOGI SÉRELMEK az ellátás során:** sértő bántó hangnem, előítéletek, önrendelkezési jog, magánélethez való jog megsértése, etikátlan viselkedés
- **INFORMÁCIÓHIÁNY:** mi is „jár” a gyermekeknek, mi is fog vele történni, mi történt vele, kap-e tájékoztatást és milyen?

Gyermekjogi képviselő panaszkezelése

Gyermekjogi képviselő eljárása panasz esetén:

- 1. Hatáskör, illetékesség mérlegelése**
- 2. Mérlegeli, hogy csekély súlyú vagy súlyos jogsértés történt**

Csekély súlyú jogsértés: Csekély súlyú panasznak minősül a gyermekjogi képviselő által egyszerű megítélésűnek minősített és az intézmény keretein belül megoldható kérdés.

Szóban érkezett panasz esetén, amennyiben csekély jelentőségű, az intézmény keretein belül egyeztetéssel megoldható akkor szóban megválaszolható a panaszos számára, de feljegyzést kell készíteni róla, melyet rögzíteni kell a havi munkanaplóban is.

Írásban érkezett csekély súlyú panaszt is írásban kell megválaszolni szóbeli egyeztetést kezdeményez a szolgáltatóval, eredménytelensége esetén írásban keresi meg a szolgáltatót.

Gyermekjogi képviselő panaszkezelése

Gyermekjogi képviselő eljárása panasz esetén:

- 1. Hatáskör, illetékesség mérlegelése**
- 2. Mérlegeli, hogy csekély súlyú vagy súlyos jogsértés történt**

A gyermek érdekét súlyosan sértő jogsérelem esetén:

- A gyermek kérésének megfelelően, őt magát segíti a jogérvényesítésben (panasz megfogalmazása, egyeztető megbeszélés kezdeményezése)
- A gyermek panaszát kísérő levéllel eljuttatja az érintett szolgáltatóhoz.
- Egyeztető megbeszélésen jelen van, jegyzőkönyv felvételét kéri.
- Minden dokumentumról a gyermek részére egy példányt biztosít.

Gyermekjogi képviselő panaszkezelése

- A panasz kivizsgálására a Gyvt.-ben foglaltak szerint 15 napja van a szolgáltatónak.
- A tájékoztatástól és intézkedéstől függően a panaszügy lezárásra kerül vagy a gyermekjogi képviselő - ha a tájékoztatást és az intézkedést nem tartja kielégítőnek – a fenntartóhoz fordul.
- A fenntartónak 30 napja van a panasz kivizsgálására, melynek eredményéről köteles tájékoztatni a gyermekjogi képviselőt.
- Különösen súlyos jogsértés pl. bántalmazás esetén . A gyermekjogi képviselő azonnal intézkedik.
- Személyesen, telefonon, faxon megteszi a szükséges intézkedéseket.
- Rendvédelmi szerv értesítése
- Gyámhivatal értesítése
- Szolgáltató értesítése
- Egyéb indokolt intézkedés

Gyermekjogi képviselő panaszkezelése

Kiemelt súlyú és ismétlődő jogsértés esetén a gyermekjogi képviselő az alábbi intézkedéseket kezdeményezheti az illetékes szervnél:

- gyermekvédelmi igazgatási bírság kiszabása
- egyeztető megbeszélés kezdeményezése
- javaslat továbbképzésre

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

ELÉRHETŐSÉG:
HERCZEG.RITA@OBDK.HU
TEL: 20/4899-636

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE